

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Uverejnené: 19.12.2008

Účinnosť od: 01.01.2014

561

ZÁKON

z 25. novembra 2008

**o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých
zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom¹⁾ (ďalej len „príspevok“) ako sociálnej dávky.

(2) Poskytovaním príspevku štát prispieva rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov²⁾ (ďalej len „rodič“), na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa.

§ 2

Starostlivosť o dieťa

(1) Starostlivosť o dieťa na účely tohto zákona je poskytovanie starostlivosti dieťaťu v záujme jeho fyzického vývinu a psychického vývinu pri rešpektovaní najlepšieho záujmu dieťaťa a jeho práv v čase, keď rodič vykonáva zárobkovú činnosť alebo študuje na strednej škole alebo na vysokej škole.

(2) Starostlivosť o dieťa sa vykonáva

- a) v rodinnom prostredí dieťaťa,
- b) v prostredí účelovo vytvorenom a upravenom na výkon starostlivosti o dieťa alebo
- c) v rodinnom prostredí fyzickej osoby poskytujúcej starostlivosť o dieťa.

(3) Poskytovateľ starostlivosti o dieťa podľa tohto zákona (ďalej len „poskytovateľ“) je

- a) zariadenie zriadené podľa osobitných predpisov,³⁾
- b) iná právnická osoba, ktorá poskytuje starostlivosť dieťaťu,⁴⁾
- c) fyzická osoba, ktorá poskytuje starostlivosť dieťaťu podľa osobitného predpisu,⁵⁾
- d) iná fyzická osoba, ak nie je osobou uvedenou v písmene c) a nevypláca sa jej rodičovský príspevok, alebo

e) rodič, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť a nezabezpečí starostlivosť o svoje dieťa poskytovateľom uvedeným v písmenách a) až d).

§ 3

Oprávnená osoba

(1) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príspevok je rodič.

(2) Ak súd zveril dieťa do starostlivosti jednému z rodičov, oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príspevok je rodič, ktorému je dieťa zverené.

(3) Príspevok patrí oprávnenej osobe na každé dieťa podľa § 1 ods. 1.

(4) Ak je viac oprávnených osôb, ktoré spĺňajú podmienky nároku na príspevok, patrí príspevok na to isté dieťa len jednej z nich.

§ 4

Podmienky nároku na príspevok

(1) Oprávnená osoba má nárok na príspevok, ak

- a) vykonáva zárobkovú činnosť, študuje dennou formou na strednej škole alebo na vysokej škole,
- b) sa poskytuje starostlivosť dieťaťu poskytovateľom na území Slovenskej republiky,
- c) má trvalý pobyt⁶⁾ alebo prechodný pobyt⁶⁾ na území Slovenskej republiky a
- d) dieťa má trvalý pobyt⁶⁾ alebo prechodný pobyt⁶⁾ na území Slovenskej republiky.

(2) Zárobková činnosť na účely tohto zákona je činnosť oprávnenej osoby, ktorá

- a) je z tejto činnosti povinne dôchodkovo poistená ako zamestnanec podľa osobitného predpisu⁷⁾ alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- b) z tejto činnosti podlieha výsluhovému zabezpečeniu podľa osobitného predpisu,⁹⁾ alebo
- c) z tejto činnosti podlieha dôchodkovému systému v cudzine.

(3) Za zárobkovú činnosť na účely tohto zákona sa považuje aj poberanie materského¹⁰⁾ alebo poberanie obdobnej dávky v cudzine najdlhšie do šiestich týždňov odo dňa narodenia ďalšieho dieťaťa.

(4) Nárok na príspevok nevzniká, ak sa za celý kalendárny mesiac poskytuje jednej z oprávnených osôb alebo manželovi oprávnenej osoby materské¹⁰⁾ alebo obdobná dávka v cudzine po uplynutí šiestich týždňov odo dňa narodenia ďalšieho dieťaťa alebo rodičovský príspevok¹¹⁾ alebo obdobná dávka v cudzine.

(5) Nárok na príspevok nevzniká na dieťa,

- a) pri starostlivosti o ktoré sa poskytuje materské alebo
- b) na ktoré sa za celý kalendárny mesiac poskytuje jednej z oprávnených osôb alebo manželovi (manželke) oprávnenej osoby príspevok na služby pre rodinu s deťmi podľa osobitného predpisu.¹²⁾

§ 5

Suma príspevku

(1) Príspevok za kalendárny mesiac je v sume

- a) preukázaných výdavkov oprávnenej osoby na starostlivosť o dieťa, najviac v sume 230 eur,

b) 41,10 eura, ak starostlivosť o dieťa zabezpečuje poskytovateľ podľa § 2 ods. 3 písm. d) a e).

(2) Sumy príspevku môže upraviť k 1. januáru kalendárneho roka vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 6

Výplata príspevku

(1) O príspevku rozhoduje a tento príspevok vypláca oprávnenej osobe úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa miesta jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu (ďalej len „platiteľ“).

(2) Príspevok v sume podľa § 5 ods. 1 písm. a) sa vypláca na základe preukázaných výdavkov.

(3) Príspevok v sume podľa § 5 ods. 1 sa vypláca vždy za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku na príspevok boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

(4) Príspevok sa nevypláca za kalendárny mesiac alebo jeho časť, za ktorý bol vyplatený rodičovský príspevok.

(5) Príspevok sa vypláca najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba splnila podmienky nároku na príspevok. Na základe žiadosti oprávnenej osoby sa príspevok v sume podľa § 5 ods. 1 písm. a) vyplatí jednorazovo aj za obdobie dlhšie ako jeden kalendárny mesiac, najviac však za obdobie šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

(6) Pri zmene poskytovateľa uvedeného v § 2 ods. 3 písm. a) až c) počas kalendárneho mesiaca sa príspevok vypláca v sume určenej ako súčet súm vypočítaných podľa § 5 ods. 1 písm. a)

(7) Pri zmene poskytovateľa uvedeného v § 2 ods. 3 písm. d) a e) počas kalendárneho mesiaca sa príspevok vypláca v sume určenej podľa § 5 ods. 1 písm. b).

(8) Pri zmene poskytovateľa uvedeného v § 2 ods. 3 písm. a) až c) a poskytovateľa uvedeného v § 2 ods. 3 písm. d) a e) počas kalendárneho mesiaca sa príspevok vypláca podľa § 5 ods. 1 písm. a) alebo podľa § 5 ods. 1 písm. b) v sume, ktorá je vyššia.

(9) Príspevok sa poukazuje oprávnenej osobe na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky v Slovenskej republike, alebo na žiadosť oprávnenej osoby sa vypláca v hotovosti. Príspevok sa nevypláca do cudziny.

(10) Výplata príspevku sa zastaví od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už vyplatil, ak vznikol dôvod na prešetrenie, či oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na príspevok, na jeho výplatu alebo či sa príspevok vypláca v správnej sume.

(11) Výplata príspevku sa obnoví od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom zanikli dôvody na zastavenie jeho výplaty. Príspevok sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na príspevok a na jeho výplatu počas tohto obdobia boli splnené.

§ 7

Zánik nároku

Nárok na príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím šiestich mesiacov od posledného dňa v mesiaci, za ktorý patril. Nárok na príspevok zaniká smrťou oprávnenej osoby alebo dieťaťa.

§ 8**Odňatie a vrátenie príspevku**

(1) Ak oprávnená osoba prestala spĺňať podmienky nároku na príspevok alebo sa zistí, že sa príspevok priznal neoprávnene, príspevok sa odníme.

(2) Ak sa príspevok vypláca neprávom, hoci oprávnená osoba splnila povinnosti podľa § 10, príspevok sa odníme od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa príspevok poslednýkrát neoprávnene vyplatil.

(3) Ak sa príspevok nevyplácal, hoci oprávnená osoba splnila podmienky nároku na príspevok a na jeho výplatu, alebo sa vyplácal v nižšej sume, príspevok sa vyplatí za čas, za ktorý sa nevyplácal alebo sa vyplácal v nižšej sume, najviac za obdobie jedného roka od posledného kalendárneho mesiaca, za ktorý sa mal príspevok vyplatiť.

(4) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, vedela, alebo musela z okolností predpokladať, že sa príspevok vyplatil neprávom alebo vo vyššej sume ako patrilo, je povinná vrátiť príspevok alebo jeho časť za obdobie, za ktoré bol vyplatený neprávom alebo vo vyššej sume ako patrilo. Právo na vrátenie príspevku vyplateného neprávom alebo vo vyššej sume ako patrilo, zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď platiteľ túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty príspevku.

(5) Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť sumu príspevku vyplatené neprávom, môžu sa zrážať aj z bežne vyplácaného príspevku alebo neskôr priznaného príspevku, zo mzdy, z platu, z inej odmeny za prácu, z náhrad z týchto plnení a z náhrad za pracovnú pohotovosť, z náhrad za služobnú pohotovosť, z náhrad za pohotovosť, z príplatku za pohotovosť alebo z dávok sociálneho poistenia, z dôchodku starobného dôchodkového sporenia a z dávok sociálneho zabezpečenia do sumy, ktorú nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.¹³⁾

(6) Príspevok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

§ 9**Konanie**

(1) Konanie o príspevku sa začína na základe písomnej žiadosti alebo žiadosti podanej elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom, ktorú podáva oprávnená osoba platiteľovi.

(2) Žiadosť o príspevok obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a adresu trvalého pobytu⁶⁾ alebo prechodného pobytu⁶⁾ oprávnenej osoby a dieťaťa, identifikačné údaje o poskytovateľovi podľa § 2 ods. 3 písm. a) až c), a to jeho názov a sídlo, ak poskytovateľ je právnická osoba, alebo meno, priezvisko a adresu pobytu, ak poskytovateľ je fyzická osoba, alebo osobné údaje poskytovateľa uvedeného v § 2 ods. 3 písm. d) a e), a to meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu pobytu a miesto poskytovania starostlivosti. Na výzvu platiteľa oprávnená osoba a poskytovateľ doplnia ďalšie nevyhnutné údaje. Platiteľ na účel rozhodovania o príspevku môže získavať bez súhlasu dotknutej osoby osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií.

(3) O priznaní príspevku sa nevydáva rozhodnutie. Ak oprávnená osoba nesúhlasí so sumou vyplateného príspevku, môže požiadať písomne alebo podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom o vydanie rozhodnutia o priznaní príspevku.

(4) Písomné rozhodnutie sa vydáva o nepriznaní príspevku, o zastavení výplaty príspevku, o obnovení výplaty príspevku, o odňatí príspevku, o doplatení príspevku a o povinnosti vrátiť príspevok alebo jeho časť.

(5) Odvolanie proti rozhodnutiu o odňatí príspevku a o zastavení výplaty príspevku nemá odkladný účinok.

(6) Na konanie o príspevku sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní¹⁵⁾ okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 10

Povinnosti oprávnenej osoby

(1) Oprávnená osoba je povinná preukázať skutočnosť rozhodujúce na vznik nároku na príspevok, na jeho výšku a na jeho výplatu a do ôsmich dní písomne oznámiť platiteľovi zmeny týchto skutočností alebo tieto zmeny do ôsmich dní oznámiť platiteľovi podaním elektronickými prostriedkami podpísaným zaručeným elektronickým podpisom; to neplatí na preukazovanie skutočností a oznamovanie zmien, ktoré sú platiteľovi známe z výkonu inej činnosti platiteľa, alebo ktoré môže platiteľ získať z dostupného informačného systému verejnej správy.

(2) Oprávnená osoba je povinná preukázať najmä príjmovým pokladničným dokladom, ústrižkom uhradenej poštovej poukážky alebo výpisom z jej účtu výdavky, ktoré uhradila poskytovateľovi za starostlivosť o dieťa.

§ 11

Súčinnosť a spolupráca pri poskytovaní príspevku

(1) Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, poskytovatelia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú príslušné na poskytovanie údajov na účely príspevku, sú povinné spolupracovať s platiteľom vo veciach poskytovania príspevku a na jeho žiadosť oznamovať osobné údaje uvedené v § 9 ods. 2 o oprávnenej osobe, o dieťati a o poskytovateľovi, ak je ním fyzická osoba.

(2) Platiteľ je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s poskytovaním príspevku. Informácie o týchto skutočnostiach poskytuje len vtedy, ak by ich zamlčaním bol vážne ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb, alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitného predpisu.¹⁶⁾

§ 11a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011

(1) O žiadostiach o príspevok a o žiadostiach o príspevok rodičovi podaných do 31. decembra 2010, o ktorých sa právoplatne nerozhodlo do 31. decembra 2010, sa rozhodne a príspevok a príspevok rodičovi sa vyplatí za obdobie do 31. decembra 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010; ak nárok na príspevok trval aj po 31. decembri 2010, považuje sa tento príspevok od 1. januára 2011 za príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(2) Ak oprávnená osoba uplatňuje nárok na príspevok a nárok na príspevok rodičovi po 31. decembri 2010 za obdobie pred 1. januárom 2011, o nároku na tento príspevok a príspevok rodičovi sa rozhodne a príspevok a príspevok rodičovi sa vyplatí za obdobie do 31. decembra 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010; ak nárok na príspevok trvá aj po 31. decembri 2010, považuje sa tento príspevok od 1. januára 2011 za príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

Čl. III

Zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 4 sa suma „10 020 Sk“ nahrádza sumou „332,61 eura“.
2. V § 4 ods. 3 sa suma „25 100 Sk“ nahrádza sumou „833,17 eura“.
3. V § 5 ods. 3 písm. a) sa suma „3 760 Sk“ nahrádza sumou „124,81 eura“.
4. V § 5 ods. 5 sa na konci pripájajú tieto vety: „Ak nárok na opakovaný príspevok dieťaťa nevznikol, výživné podľa prvej vety príslušný orgán poukazuje dieťaťu. Príslušný orgán postupuje podľa druhej vety a tretej vety aj vtedy, ak rodič dieťaťa neplní súdom uloženú výživovaciú povinnosť alebo ju plní čiastočne.“.
5. V § 6 ods. 3 písm. a) sa za slová „osobnej starostlivosti o“ vkladá slovo „zverené“.
6. V § 6 ods. 3 písmeno b) znie:
„b) náhradnému rodičovi alebo manželovi náhradného rodiča sa pri starostlivosti o zverené dieťa poskytuje rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ alebo dávka toho istého druhu v cudzine, alebo.
7. V § 6 ods. 4 sa suma „4 780 Sk“ nahrádza sumou „158,67 eura“.
8. V § 6 ods. 5 sa suma „3 400 Sk“ nahrádza sumou „112,86 eura“.
9. § 6 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:
„(6) Suma podľa odseku 5 patrí aj náhradnému rodičovi, ktorému nevzniká nárok na opakovaný príspevok náhradnému rodičovi podľa odseku 3 písm. a) a b), ak sa osobne stará o tri deti a viac detí, ktoré sú súrodenci.“.
10. V § 7 ods. 4 sa suma „1 970 Sk“ nahrádza sumou „65,40 eura“.
11. § 9 vrátane nadpisu znie:

„§ 9**Posudzovanie príjmu**

(1) Príjem podľa § 5 ods. 4 na posudzovanie nároku na opakovaný príspevok dieťaťa je príjem dosiahnutý v kalendárnom mesiaci, za ktorý sa poskytuje opakovaný príspevok dieťaťu. Príjem v cudzej mene sa prepočítava na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska^{20a)} v prvý deň v mesiaci, za ktorý si oprávnená osoba uplatňuje nárok na opakovaný príspevok dieťaťu. Prepočet príjmu z cudzej meny na eurá sa prehodnocuje vždy k 1. januáru a k 1. júlu bežného roka.

(2) Príjem podľa odseku 1 sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 20a znie:

„20a) Čl. 12 ods. 12.1 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Ú. v. EÚ C 321E, 29. 12. 2006). § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Čl. 12 ods. 12.1 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Ú. v. EÚ C 321E, 29. 12. 2006). § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov.“.

12. § 11 sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Ak náhradná starostlivosť zanikla smrťou náhradného rodiča a opakovaný príspevok dieťaťa nebol ku dňu smrti náhradného rodiča vyplatený, platiteľ vyplatí tento príspevok ďalšej fyzickej osobe, ktorej súd dieťa zveril do starostlivosti.“.

13. V § 14 ods. 1 sa za slovo „okrem“ vkladajú slová „§ 18 ods. 3, § 33 ods. 2,“.

14. V § 14 ods. 4 sa za slová „o odňatí príspevku“ vkladá čiarka a slová „proti rozhodnutiu o znížení príspevku“.
15. V § 18 ods. 1 sa slová „na desaťkoruny“ nahrádzajú slovami „na najbližší eurocent“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

- 1) § 5 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.
- 2) § 45, 48, § 56 ods. 1 a 2 a § 103 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 75 a 75a Občianskeho súdneho poriadku.
- 3) Napríklad zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 4) Napríklad zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov, zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov.
- 5) Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 6) § 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 7) § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- 8) § 15 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 10) § 10 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. § 48 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 11) § 4 zákona č. 571/2009 Z. z.
- 12) § 46 ods. 9 a 10 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 13) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia.
- 14) § 111 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. § 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 15) Zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 16) § 340 Trestného zákona.

